

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Δικαστικές Διαδικασίες](#) > [Αστικές Υποθέσεις](#) > [Επίδοση Ή Κοινοποίηση Εγγράφων:](#)
[Επίσημη Διαβίβαση Νομικών Εγγράφων](#) > [Italy](#)

Επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων: επίσημη διαβίβαση νομικών εγγράφων

Περιεχόμενο που
παρέχεται από

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Τι σημαίνει στην πράξη ο νομικός όρος «επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων»; Γιατί υπάρχουν συγκεκριμένοι κανόνες για την «επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων»;

Η επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων είναι μια κωδικοποιημένη διαδικασία κατά την οποία ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο λαμβάνει γνώση νομικού εγγράφου, για τους σκοπούς που προβλέπονται από τον νόμο.

Η επίδοση ή κοινοποίηση (notificazione) πραγματοποιείται κατά κανόνα από τον δικαστικό επιμελητή κατόπιν αιτήματος ενός από τους διαδίκους ή της δικαστικής αρχής, αλλά μπορεί επίσης να πραγματοποιηθεί από δικηγόρο.

Εάν το έγγραφο προς επίδοση ή κοινοποίηση είναι ηλεκτρονικό έγγραφο και ο παραλήπτης δεν διαθέτει πιστοποιημένη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ο δικαστικός επιμελητής προβαίνει στην επίδοση ή κοινοποίηση παραδίδοντας αντίγραφο του εγγράφου σε έντυπη μορφή, το οποίο δηλώνει ότι είναι σύμφωνο με το πρωτότυπο, και φυλάσσει το ηλεκτρονικό έγγραφο για τα επόμενα δύο έτη. Εάν ζητηθεί, ο δικαστικός επιμελητής αποστέλλει επίσης το έγγραφο που επιδίδεται ή κοινοποιείται με ηλεκτρονικά μέσα στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που δηλώνει ο παραλήπτης της επίδοσης ή ο αντίκλητός του ή παραδίδει αντίγραφο του εγγράφου που επιδόθηκε ή κοινοποιήθηκε στα εν λόγω πρόσωπα, με την επιφύλαξη της καταβολής των σχετικών αμοιβών, σε μη επανεγγράψιμο ηλεκτρονικό μέσο (άρθρο 137 του κώδικα πολιτικής δικονομίας) (Codice di Procedura Civile).

Η κοινοποίηση (comunicazione) πραγματοποιείται από τον γραμματέα του δικαστηρίου (cancelliere) σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οφείλει να κοινοποιήσει τα διαδικαστικά έγγραφα στους διαδίκους και σε άλλα πρόσωπα σχετικά με τη διαδικασία (άρθρο 136 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Η επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφων αφορά τη διαβίβαση του συνόλου των εγγράφων σε έναν ή περισσότερους προκαθορισμένους παραλήπτες, γενικός σκοπός της οποίας είναι να γίνει γνωστό το περιεχόμενό τους, με την παράδοση στον παραλήπτη ακριβούς αντιγράφου του πρωτοτύπου, η οποία πραγματοποιείται με τα μέσα και από τα πρόσωπα που προβλέπει ο νόμος και που βεβαιώνουν την οικεία πράξη, τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε και το αποτέλεσμα της με δήλωση που έχει προνομιακή αποδεικτική ισχύ.

Ένα διαρθρωμένο σύνολο κανόνων που διέπουν τη διαδικασία και το αποτέλεσμα της διαδικασίας επίδοσης ή κοινοποίησης συνδέεται με το γεγονός ότι η δραστηριότητα αυτή παράγει συγκεκριμένα έννομα αποτελέσματα. Ειδικότερα, όταν έχει τηρηθεί η προσήκουσα μορφή της επίδοσης ή της κοινοποίησης, η νομοθεσία προσδίδει στην εν λόγω επίδοση το αμάχητο τεκμήριο ότι ο παραλήπτης έλαβε γνώση του εγγράφου, ανεξαρτήτως της πραγματικής γνώσης του εγγράφου, η οποία, σε περίπτωση μη επίδοσης ή κοινοποίησης, δεν παράγει τα ίδια αποτελέσματα με αυτήν, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες έχει επιτευχθεί ο σκοπός του εγγράφου.

Ως εκ τούτου, υπό το πρίσμα της ασφάλειας δικαίου σε νομικά θέματα, η επίδοση ή κοινοποίηση αποτελεί την αναγκαία και επαρκή προϋπόθεση για την αποτελεσματικότητά της, η οποία συνίσταται, ειδικότερα, στη νόμιμη γνώση (legale conoscenza) του εγγράφου που επιδόθηκε ή κοινοποιήθηκε στον παραλήπτη.

2 Ποιες πράξεις πρέπει να επιδίδονται ή να κοινοποιούνται επισήμως;

Η επίδοση ή κοινοποίηση αφορά κατά κανόνα πράξεις για τις οποίες επιδιώκεται νόμιμη γνώση, με σκοπό την παραγωγή συγκεκριμένων έννομων αποτελεσμάτων: η επίδοση ή κοινοποίηση πρέπει να πραγματοποιείται για την άσκηση ορισμένων δικαιωμάτων (π.χ. ανάκληση πληρεξουσίου, εκχώρηση απαίτησης, όχληση συμμόρφωσης), ή για την έναρξη ή τη συνέχιση δικαστικής διαδικασίας (π.χ. κλήτευση σε τακτική διαδικασία, διαδικασία ανακοπής ή έφεσης) ή διαδικασία εκτέλεσης.

Στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1784, η επίδοση ή κοινοποίηση αφορά όλες τις πράξεις, δικαστικές και εξώδικες, που αφορούν αστικές και εμπορικές υποθέσεις, με σκοπό να προσδώσουν νομική ισχύ στη νόμιμη γνώση του εγγράφου.

Τα έγγραφα φορολογικού, τελωνειακού ή διοικητικού περιεχομένου ή που αφορούν την ευθύνη του κράτους για πράξεις ή παραλείψεις που πραγματοποιούνται κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού.

3 Ποιος είναι υπεύθυνος για την επίδοση ή την κοινοποίηση πράξης;

Η επίδοση ή κοινοποίηση πραγματοποιείται:

- Μέσω του δικαστικού επιμελητή (ufficiale giudiziario) σύμφωνα με σαφείς κανόνες κατά τόπον αρμοδιότητας [άρθρα 106 και 107 του προεδρικού διατάγματος (Decreto del Presidente della Repubblica) αριθ. 1229 της 15ης Δεκεμβρίου 1959]. Σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1784, οι δικαστικοί επιμελητές είναι οι μόνοι αρμόδιοι υπάλληλοι για τη διαβίβαση και την παραλαβή εγγράφων προς επίδοση ή κοινοποίηση εντός κράτους μέλους ή από άλλο κράτος μέλος.
- Μέσω δικηγόρου που διαθέτει το κατάλληλο πληρεξούσιο και άδεια από το συμβούλιο του δικηγορικού συλλόγου (Ordine) στον οποίο είναι εγγεγραμμένος, ο οποίος μπορεί να προβεί στην επίδοση ταχυδρομικώς, σύμφωνα με τον νόμο αριθ. 890 της 20ής Νοεμβρίου 1982, ή μέσω πιστοποιημένου μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (άρθρο 149α του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Ωστόσο, η δικαστική αρχή ή ο νόμος μπορούν να διατάξουν την επίδοση αυτοπροσώπως από τον δικαστικό επιμελητή.

4 Εντοπισμός διευθύνσεων

4.1 Προσπαθεί η αρχή στην οποία απευθύνεται η αίτηση στο εν λόγω κράτος μέλος με δική της πρωτοβουλία να εντοπίσει τον παραλήπτη των πράξεων που πρέπει να επιδοθούν ή να κοινοποιηθούν, εάν η αναγραφόμενη διεύθυνση δεν είναι ορθή; Βλ. επίσης γνωστοποίηση βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων.

Η παραλήπτρια αρχή για την Ιταλία διαβιβάζει την αίτηση επίδοσης ή κοινοποίησης στον αρμόδιο για την επικράτεια δικαστικό επιμελητή.

Εάν δεν είναι δυνατόν να βρεθεί ο παραλήπτης στη διεύθυνση που έχει παράσχει ο αιτών, ο δικαστικός επιμελητής προβαίνει στις παρακάτω πράξεις:

- Σε περίπτωση φυσικού προσώπου: θέτει ερωτήσεις στα πρόσωπα που κατοικούν στη διεύθυνση που έχει δοθεί ή στους γείτονες ή λαμβάνει πληροφορίες από το τοπικό δημοτολόγιο (Anagrafe del Comune) (αν ο τόπος και η ημερομηνία γέννησης αναγράφονται στο έγγραφο).
- Σε περίπτωση νομικού προσώπου: ο δικαστικός επιμελητής επιστρέφει το έγγραφο στον αιτούντα διάδικο, ώστε ο τελευταίος να είναι σε θέση να ζητήσει την επίδοση στον νόμιμο εκπρόσωπο του παραλήπτη. Σ' αυτήν την περίπτωση, πρέπει να περιληφθεί στο έγγραφο το ονοματεπώνυμο του νόμιμου εκπροσώπου και η προσωπική του κατοικία (άρθρο 145 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1784, θα πρέπει να σημειωθούν τα ακόλουθα.

Όταν δεν είναι γνωστή η διεύθυνση στην Ιταλία του προσώπου στο οποίο πρόκειται να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί η δικαστική ή εξώδικη πράξη, η Ιταλία παρέχει συνδρομή για τον προσδιορισμό της διεύθυνσης αυτής αναφέροντας την υπηρεσία επιδόσεων, εκτελέσεων και προσφυγών (UNEP) στο εφετείο της Ρώμης (Corte di Appello di Roma) ως την ορισθείσα αρχή στην οποία οι υπηρεσίες διαβίβασης μπορούν να απευθύνουν αιτήσεις για τον προσδιορισμό της διεύθυνσης του προσώπου στο οποίο πρόκειται να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί η πράξη. Οι ιταλικές αρχές δεν υποβάλουν αυτεπαγγέλτως αιτήσεις παροχής πληροφοριών σχετικά με διευθύνσεις σε μητρώα κατοικίας ή άλλες βάσεις δεδομένων σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η διεύθυνση που αναφέρεται στην αίτηση επίδοσης ή κοινοποίησης είναι εσφαλμένη.

Τα στοιχεία επικοινωνίας των γραφείων της UNEP στο εφετείο της Ρώμης είναι τα εξής:

Viale Giulio Cesare 52, 00192, Ρώμη

Τηλ.: +39 06328367058-7059

Διεύθυνση ηλ. ταχυδρομείου: attiesteri.unep.ca.roma@giustizia.it

Πιστοποιημένη διεύθυνση ηλ. ταχυδρομείου: attiesteri.unep.roma@giustiziacert.it

4.2 Έχουν οι αλλοδαπές δικαστικές αρχές και/ή οι διάδικοι πρόσβαση σε μητρώα ή υπηρεσίες σε αυτό το κράτος μέλος που επιτρέπουν τη διαπίστωση της τρέχουσας διεύθυνσης ενός προσώπου; Εάν ναι, ποια μητρώα ή υπηρεσίες υπάρχουν και ποια διαδικασία ακολουθείται; Ποιο είναι το ύψος των καταβλητέων τελών, εφόσον προβλέπονται;

Η διεύθυνση πρέπει να χορηγηθεί από την αιτούσα αρχή ή τον αιτούντα διάδικο, που θα τη λάβει από τα έγγραφα που έχει στη διάθεσή της/του.

Για πιθανές αναζητήσεις, πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ φυσικών και νομικών προσώπων.

Η διεύθυνση των φυσικών προσώπων μπορεί να ζητείται από τα αντίστοιχα γραφεία τοπικού δημοτολογίου, με έναρξη από το γραφείο του δήμου της τελευταίας διεύθυνσης κατοικίας τους, το οποίο συνήθως ανταποκρίνεται σε αιτιολογημένα γραπτά αιτήματα των διαδίκων ή των δικηγόρων τους, και αναγράφει αν οφείλεται ορισμένο τέλος (στη Ρώμη σήμερα καταβάλλεται ποσό 0,26 EUR για κάθε πιστοποιητικό) ή οτιδήποτε άλλο απαιτείται (κατά κανόνα, σφραγισμένος φάκελος με τη διεύθυνση του αιτούντος για την απάντηση).

Προσφάτως κατέστη δυνατό οι δικηγόροι που είναι εγγεγραμμένοι στον δικηγορικό σύλλογο να λαμβάνουν πιστοποιητικά δημοτολογίου απευθείας, στο πλαίσιο των επαγγελματικών τους αρμοδιοτήτων, από τη δικτυακή πύλη ANPR [Ενιαίο Εθνικό Μητρώο Πληθυσμού (Anagrafe Nazionale Unica) που διαχειρίζεται το Υπουργείο Εσωτερικών]. Τα πιστοποιητικά εκδίδονται μετά από επιβεβαίωση από τον δικηγόρο όσον αφορά τη χρήση τους για σκοπούς που σχετίζονται με την άσκηση των καθηκόντων του και απαλλάσσονται από το τέλος χαρτοσήμου.

Όσον αφορά τα νομικά πρόσωπα και τις εταιρείες, οι σχετικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στο δημόσιο μητρώο εταιρειών, το οποίο διαχειρίζονται τα επαρχιακά εμπορικά επιμελητήρια (Camera di Commercio). Μπορείτε να το συμβουλευτείτε μέσω της δικτυακής πύλης registriimpresa.it έναντι της καταβολής τέλους (περίπου 7,00 EUR). Εναλλακτικά, υπάρχουν επαγγελματικοί σύλλογοι και πάροχοι υπηρεσιών διαδικτύου που παρέχουν τις επιθυμητές πληροφορίες στους συνδρομητές τους.

4.3 Τι είδους συνδρομή για τον εντοπισμό διευθύνσεων από άλλα κράτη μέλη παρέχουν οι αρχές του εν λόγω κράτους μέλους βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 1 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων; Βλ. επίσης γνωστοποίηση βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 1 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων

Οι αιτήσεις προσδιορισμού της διεύθυνσης φυσικών προσώπων πρέπει να αποστέλλονται μόνο στην UNEP στη Ρώμη, που έχει αναφερθεί ήδη ως η αρμόδια αρχή, με χρήση του εντύπου B (modulo B), το οποίο πρέπει να αναφέρει τον τόπο και την ημερομηνία γέννησης του παραλήπτη (σημείο 3.3.3).

5 Ποια είναι στην πράξη η συνήθης μέθοδος επίδοσης ή κοινοποίησης πράξης; Υπάρχουν εναλλακτικές μέθοδοι που μπορούν να χρησιμοποιηθούν (εκτός από την υποκατάστατη επίδοση ή κοινοποίηση που προβλέπεται κατωτέρω στο σημείο 7);

Η επίδοση ή κοινοποίηση πραγματοποιείται:

- Μέσω του δικαστικού επιμελητή, σύμφωνα με ακριβείς κανόνες κατά τόπον αρμοδιότητας (άρθρα 106 και 107 του προεδρικού διατάγματος αριθ. 1229 της 15ης Δεκεμβρίου 1959). Ο δικαστικός επιμελητής είναι ο μόνος αρμόδιος υπάλληλος κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1784 για τη διαβίβαση και παραλαβή πράξεων προς επίδοση ή κοινοποίηση μεταξύ των κρατών μελών.
- Μέσω δικηγόρου ο οποίος διαθέτει το κατάλληλο πληρεξούσιο και την άδεια του συμβουλίου του δικηγορικού συλλόγου στον οποίο είναι εγγεγραμμένος, στον οποίο επιτρέπεται να λαμβάνει έγγραφα προς επίδοση ή κοινοποίηση από αλλοδαπούς αιτούντες σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 1 του κανονισμού.
- Εντός της Ιταλίας, σύμφωνα με τον νόμο αριθ. 890 της 20ής Νοεμβρίου 1982, ή με πιστοποιημένο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (άρθρο 149α του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Ωστόσο, η δικαστική αρχή ή ο νόμος μπορούν να διατάξουν την επίδοση αυτοπροσώπως από τον δικαστικό επιμελητή.

Όσον αφορά τις εναλλακτικές μεθόδους, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Απευθείας επίδοση ή κοινοποίηση

Η παράδοση μπορεί επίσης να πραγματοποιηθεί στη συνήθη διαμονή του παραλήπτη (*abituale dimora*), στο γραφείο του, στον τόπο που ασκεί τις εμπορικές του δραστηριότητες, στον τόπο που διαμένει προσωρινά ή έχει την έδρα των επιχειρηματικών του υποθέσεων και συμφερόντων (*sede principale dei suoi affari ed interessi*), κατά την έννοια του άρθρου 43 του αστικού κώδικα.

Εάν ο παραλήπτης δεν βρίσκεται στις τοποθεσίες αυτές, το αντίγραφο, σε σφραγισμένο φάκελο, μπορεί να παραδοθεί σε μέλος της οικογένειάς του ή σε πρόσωπο που εργάζεται στην οικία ή στο γραφείο του, το οποίο δεν είναι ηλικίας κάτω των 14 ετών ή προδήλως ακατάλληλο ή διάδικος στη δίκη.

Το αντίγραφο, το οποίο εσωκλείεται σε σφραγισμένο φάκελο, μπορεί επίσης να παραδοθεί στον θυρωρό του κτιρίου ή σε γείτονα, που πρέπει να υπογράψει για την παραλαβή. Σε αυτήν την περίπτωση, ο παραλήπτης πρέπει να ενημερωθεί για την παράδοση με συστημένη επιστολή (άρθρο 139 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Εάν ο παραλήπτης ανήκει στο πλήρωμα εμπορικού πλοίου, όπου και η συνήθης διαμονή του, το έγγραφο μπορεί να παραδοθεί στον πλοίαρχο του πλοίου.

Το άρθρο 146 του κώδικα πολιτικής δικονομίας ορίζει ότι, όταν δεν είναι εφικτή η αυτοπρόσωπη παράδοση σε εν ενεργεία στρατιωτικό προσωπικό, τότε γίνεται στην εισαγγελία, η οποία αποστέλλει το έγγραφο στον συνταγματάρχη του σώματος στο οποίο ανήκει ο παραλήπτης.

Όταν η παράδοση δεν είναι δυνατή με τον τρόπο που περιγράφεται, επειδή ο παραλήπτης απουσιάζει τη στιγμή αυτήν και τα άλλα πρόσωπα που μπορούν να παραλάβουν το έγγραφο απουσιάζουν ή αρνούνται να το πράξουν, ο δικαστικός επιμελητής μπορεί να ενεργήσει σύμφωνα με το άρθρο 140 του κώδικα πολιτικής δικονομίας και να καταθέσει αντίγραφο του εγγράφου, σε σφραγισμένο φάκελο, στο δημαρχείο του δήμου στον οποίο πρέπει να πραγματοποιηθεί η επίδοση ή η κοινοποίηση.

Επίδοση ή κοινοποίηση ταχυδρομικώς

Ο ταχυδρομικός υπάλληλος πρέπει να προσπαθήσει να παραδώσει προσωπικά τον φάκελο στον παραλήπτη. Όταν ο παραλήπτης απουσιάζει, ο φάκελος παραδίδεται στην τοποθεσία που αναγράφεται στον φάκελο, σε μέλος της οικογένειάς του που ζει μαζί του, έστω και προσωρινά, ή σε πρόσωπο που εργάζεται γι' αυτόν, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υποφέρει προδήλως από ψυχική ασθένεια και δεν είναι ηλικίας κάτω των 14 ετών. Σε περίπτωση απουσίας τέτοιων προσώπων, ο φάκελος μπορεί να παραδοθεί στον θυρωρό.

Το πρόσωπο που παραλαμβάνει τη συστημένη επιστολή υπογράφει το αποδεικτικό παραλαβής και το μητρώο παράδοσης στον προβλεπόμενο χώρο, αναφέροντας τη σχέση του με τον παραλήπτη.

Επίδοση σε περίπτωση που είναι άγνωστη η κατοικία, η προσωρινή διαμονή ή το κέντρο υποθέσεων και συμφερόντων του παραλήπτη

Ο παραλήπτης πρέπει να αναζητηθεί με τη δέουσα επιμέλεια και με καλή πίστη. Ωστόσο, εάν ο παραλήπτης δεν μπορεί να βρεθεί, η επίδοση ή η κοινοποίηση πραγματοποιείται με κατάθεση αντιγράφου στο δημαρχείο της τελευταίας γνωστής κατοικίας του, ή σε περίπτωση που δεν είναι γνωστή η τελευταία κατοικία του, στο δημαρχείο του τόπου γέννησής του. Εάν ο τόπος αυτός είναι επίσης άγνωστος ή βρίσκεται στο εξωτερικό, το έγγραφο παραδίδεται στην εισαγγελία (άρθρο 143 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Μέθοδοι επίδοσης που διατάσσονται από το δικαστήριο

Μετά από αίτηση ή αυτεπαγγέλτως, σε ειδικές περιστάσεις ή για λόγους επείγοντος, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει διαφορετικές μεθόδους επίδοσης ή κοινοποίησης από τις κωδικοποιημένες διαδικασίες. Οι μέθοδοι αυτές μπορούν να επιλέγονται ελεύθερα, αλλά πρέπει να προστατεύουν την ιδιωτική ζωή του παραλήπτη και τα δικαιώματα υπεράσπισής του (άρθρο 151 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Σύνηθες παράδειγμα αποτελεί η άδεια αποστολής φακέλου μέσω υπηρεσίας ταχυμεταφοράς που εγγυάται την ιδιαίτερα ταχεία παράδοση. Άλλα συστήματα είναι πλέον παρωχημένα.

Επίδοση με δημόσια ανακοίνωση

Επειτα από αίτημα ενός από τους διαδίκους και με τη σύμφωνη γνώμη της εισαγγελίας το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει αυτού του είδους την επίδοση αν οι παραλήπτες είναι περισσότεροι ή είναι δύσκολη η ταυτοποίηση όλων των παραληπτών.

Αντίγραφο του εγγράφου κατατίθεται στο δημαρχείο του δήμου του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση, και απόσπασμα του εγγράφου δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα (Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana). Το δικαστήριο μπορεί επίσης να διατάξει τη δημοσίευση ενός αποσπάσματος στις εφημερίδες που έχουν την ευρύτερη κυκλοφορία ή να επιλέξει άλλες μορφές δημοσιότητας (άρθρο 150 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Ο δικαστικός επιμελητής οφείλει να επιδώσει το έγγραφο απευθείας, εάν η διεύθυνση βρίσκεται στον δήμο στον οποίο βρίσκεται το γραφείο του δικαστικού επιμελητή, και ταχυδρομικώς, εάν η διεύθυνση βρίσκεται εκτός του εν λόγω δήμου (άρθρο 107 του προεδρικού διατάγματος αριθ. 1229/1959), εκτός εάν ο αιτών διάδικος ή η αιτούσα αρχή ζητήσει ρητά απευθείας επίδοση ή κοινοποίηση.

Απευθείας επίδοση ή κοινοποίηση: πρόκειται για την παράδοση επικυρωμένου αντιγράφου του πρωτοτύπου (άρθρο 137 του κώδικα πολιτικής δικονομίας), η οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί μεταξύ των ωρών 07.00 και 21.00 σε εργάσιμη ημέρα (άρθρο 147 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Ο δικαστικός επιμελητής παραδίδει προσωπικά το αντίγραφο στον παραλήπτη, κατά προτίμηση στην κατοικία του για να διαφυλάξει την ιδιωτικότητα του παραλήπτη, διαφορετικά οπουδήποτε εντός των ορίων της κατά τόπον αρμοδιότητας του δικαστικού επιμελητή.

Όταν ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει ορίσει ως διεύθυνση επιδόσεων τη διεύθυνση άλλου προσώπου ή γραφείου, η παράδοση πρέπει να γίνεται στον αντίκλητο, στη διεύθυνσή του όπως αυτή έχει οριστεί. Η παράδοση αυτή θεωρείται ότι πραγματοποιείται ιδιοχειρώς στον παραλήπτη (άρθρο 141 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Εξαίρεση στον εν λόγω κανόνα αποτελούν οι κλητεύσεις αποβολής από μίσθιο (citazioni per convalida di sfratto), οι εκτελεστοί τίτλοι (titoli esecutivi) και οι διαταγές πληρωμής (precetti di pagamento) που δεν μπορούν να επιδοθούν στη διεύθυνση του αντικλήτου.

Οι δημόσιες διοικήσεις έχουν αντίκλητο στη Νομική Υπηρεσία του Κράτους (Avvocatura di Stato).

Με αποστολή του αντιγράφου μέσω ταχυδρομείου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 149 του κώδικα πολιτικής δικονομίας και στον νόμο αριθ. 890 της 20ής Νοεμβρίου 1982: το αντίγραφο του εγγράφου τοποθετείται σε ειδικό φάκελο για συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής, τα οποία αμφότερα είναι πράσινα και σε τυποποιημένο έντυπο που καθιστά δυνατό τον εντοπισμό τους.

6 Επιτρέπεται η ηλεκτρονική επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων (επίδοση ή κοινοποίηση δικαστικών ή εξωδίκων πράξεων με μέσα εξ αποστάσεως ηλεκτρονικής επικοινωνίας, όπως ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ασφαλής εφαρμογή που βασίζεται στο διαδίκτυο, φαξ, SMS κλπ.) σε αστικές διαδικασίες; Εάν ναι, για ποιους τύπους διαδικασιών προβλέπεται η μέθοδος αυτή; Υπάρχουν περιορισμοί όσον αφορά τη διαθεσιμότητα/πρόσβαση σε αυτή τη μέθοδο επίδοσης ή κοινοποίησης πράξεων ανάλογα με το ποιος είναι ο παραλήπτης (επαγγελματίας του νομικού κλάδου, νομικό πρόσωπο, εταιρεία ή άλλος επιχειρηματικός φορέας κλπ.);

Ναι, η ηλεκτρονική επίδοση ή κοινοποίηση επιτρέπεται στις αστικές διαδικασίες.

Ως συνήθη διαδικασία για την επίδοση και κοινοποίηση δικαστικών και εξώδικων πράξεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, η Ιταλία προβλέπει ότι η πράξη αποστέλλεται απευθείας στον παραλήπτη ο οποίος διαθέτει πιστοποιημένη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ανεξάρτητα από το νομικό ή επαγγελματικό καθεστώς του παραλήπτη.

Διάφορα μέρη υποχρεούνται να δημοσιοποιούν την πιστοποιημένη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου [posta elettronica certificata (PEC)] στα κατάλληλα μητρώα: επαγγελματίες του νομικού κλάδου, νομικά πρόσωπα, εμπορικές επιχειρήσεις και δημόσιοι φορείς.

Σύμφωνα με το άρθρο 149α του κώδικα πολιτικής δικονομίας, ο δικαστικός επιμελητής ή ο δικηγόρος του αιτούντος διαδίκου αποστέλλει ψηφιακό αντίγραφο του εγγράφου υπογεγραμμένο με ψηφιακή υπογραφή στην πιστοποιημένη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του παραλήπτη, η οποία περιλαμβάνεται σε δημόσιους καταλόγους ή είναι προσβάσιμη από τις δημόσιες αρχές με διαφορετικό τρόπο.

Η επίδοση θεωρείται ότι έχει πραγματοποιηθεί κατά τη στιγμή που ο πάροχος υπηρεσιών καθιστά διαθέσιμο το ηλεκτρονικό έγγραφο στα εισερχόμενα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του παραλήπτη.

Δεδομένου ότι η χρήση ενός λειτουργικού μέσου διαβίβασης περιορίζεται στην εθνική επικράτεια και προβλέπεται στη διαδικασία για την απευθείας διαβίβαση του εγγράφου από τον αιτούντα στον παραλήπτη, η επίδοση ή κοινοποίηση μέσω πιστοποιημένου μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου δεν εφαρμόζεται επί του παρόντος σε σχέση με τη διασυνοριακή επίδοση ή κοινοποίηση εγγράφου. Όσον αφορά άλλες πιθανές μορφές ηλεκτρονικής διαβίβασης του εγγράφου (τηλεομοιοτυπία, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο), δεδομένου ότι δεν προβλέπονται από τον νομοθέτη ως το σύνηθες μέσο επίδοσης ή κοινοποίησης της πράξης, εφαρμόζονται σε συγκεκριμένες περιπτώσεις και, ως εκ τούτου, βάσει του άρθρου 151 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, απαιτούν ρητή άδεια από το δικαστήριο, και το έννομο αποτέλεσμά τους, το οποίο περιορίζεται στην εθνική έννομη τάξη, είναι αμφίβολο όσον αφορά τις πράξεις με διασυνοριακή διάσταση στο πλαίσιο των οποίων οι έννομες σχέσεις που παράγουν αποτελέσματα εκτός της εθνικής επικράτειας μπορούν να ρυθμίζονται μόνο στο πλαίσιο και βάσει ειδικών κανονιστικών διατάξεων ή συμφωνιών ή συνθηκών.

6.1 Ποιο είδος ηλεκτρονικής επίδοσης ή κοινοποίησης κατά την έννοια του άρθρου 19 παράγραφος 1 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων είναι διαθέσιμο στο εν λόγω κράτος μέλος όταν η επίδοση ή κοινοποίηση πρέπει να πραγματοποιηθεί απευθείας σε πρόσωπο το οποίο έχει γνωστή διεύθυνση επίδοσης ή κοινοποίησης σε άλλο κράτος μέλος;

Η κεντρική αρχή διασυνοριακής επίδοσης ή κοινοποίησης (Autorità Centrale per le notifiche transfrontaliere) δεν γνωρίζει τη χρήση του εν λόγω τρόπου επίδοσης ή κοινοποίησης, ο οποίος, ως άμεσος, μπορεί να πραγματοποιηθεί αυτοπροσώπως στους διαδίκους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 παράγραφος 1 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 910/2014.

6.2 Έχει το εν λόγω κράτος μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 2 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων, καθορίσει πρόσθετες προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα δέχεται την ηλεκτρονική επίδοση ή κοινοποίηση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 στοιχείο β) του εν λόγω κανονισμού; Βλ. επίσης γνωστοποίηση βάσει του άρθρου 19 παράγραφος 2 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων.

Δεν έχει καθορίσει καμία πρόσθετη προϋπόθεση προς το παρόν.

7 «Υποκατάστατη» επίδοση

7.1 Επιτρέπει η νομοθεσία του εν λόγω κράτους μέλους άλλες μεθόδους επίδοσης ή κοινοποίησης σε περιπτώσεις στις οποίες δεν κατέστη δυνατή η επίδοση ή κοινοποίηση των πράξεων στον παραλήπτη (π.χ. κοινοποίηση στη διεύθυνση κατοικίας, στο γραφείο δικαστικού επιμελητή, μέσω ταχυδρομείου ή με ανάρτηση δημόσιας ανακοίνωσης);

Όσον αφορά την απευθείας επίδοση ή κοινοποίηση, το έγγραφο μπορεί επίσης να παραδοθεί στη συνήθη διαμονή του παραλήπτη, στο γραφείο του, στον τόπο που ασκεί τις εμπορικές του δραστηριότητες, στον τόπο που διαμένει προσωρινά ή έχει την έδρα των επιχειρηματικών του υποθέσεων και συμφερόντων, κατά την έννοια του άρθρου 43 του αστικού κώδικα.

Εάν ο παραλήπτης δεν βρίσκεται στις τοποθεσίες αυτές, το αντίγραφο, σε σφραγισμένο φάκελο, μπορεί να παραδοθεί σε μέλος της οικογένειάς του ή σε πρόσωπο που εργάζεται στην οικία ή στο γραφείο του, το οποίο δεν είναι ηλικίας κάτω των 14 ετών ή προδήλως ακατάλληλο και δεν έχει άμεσο συμφέρον στη διαδικασία την οποία αφορά η επίδοση ή κοινοποίηση ή αντικρουόμενο συμφέρον σε σχέση με τον παραλήπτη.

Σε περίπτωση απουσίας τέτοιων προσώπων, το αντίγραφο του εγγράφου μπορεί να παραδοθεί στον θυρωρό και, αν δεν υπάρχει θυρωρός, σε γείτονα που αποδέχεται την παράδοσή του, και στις δύο περιπτώσεις σε σφραγισμένο φάκελο. Ο θυρωρός ή ο γείτονας πρέπει να υπογράψει για το έγγραφο και ο παραλήπτης πρέπει να ειδοποιηθεί ότι η παράδοση πραγματοποιήθηκε γι' αυτόν με συστημένη επιστολή χωρίς απόδειξη παραλαβής (άρθρο 139 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Εάν ο παραλήπτης ανήκει στο πλήρωμα εμπορικού πλοίου, όπου και η συνήθης διαμονή του, το έγγραφο μπορεί να παραδοθεί στον πλοίαρχο του πλοίου.

Το άρθρο 146 του κώδικα πολιτικής δικονομίας ορίζει ότι, όταν δεν είναι εφικτή η αυτοπρόσωπη παράδοση σε εν ενεργεία στρατιωτικό προσωπικό, τότε γίνεται στην εισαγγελία, η οποία αποστέλλει το έγγραφο στον συνταγματάρχη του σώματος στο οποίο ανήκει ο παραλήπτης.

Εάν ένα από τα πρόσωπα που μπορούν να παραλάβουν το έγγραφο δεν βρεθεί ή αρνηθεί να παραλάβει αντίγραφο του εγγράφου, σύμφωνα με το άρθρο 140 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, ο δικαστικός επιμελητής καταθέτει αντίγραφο του εγγράφου σε σφραγισμένο φάκελο στο δημαρχείο του δήμου στον οποίο πρέπει να πραγματοποιηθεί η επίδοση, γνωστοποιεί την κατάθεση του εγγράφου στη θύρα της οικίας του παραλήπτη και τον ενημερώνει με συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής.

Επίδοση ή κοινοποίηση ταχυδρομικώς: ο ταχυδρομικός υπάλληλος πρέπει να προσπαθήσει να παραδώσει προσωπικά τον φάκελο στον παραλήπτη. Όταν ο παραλήπτης απουσιάζει, μπορεί να παραδοθεί στην τοποθεσία που αναγράφεται στον φάκελο, σε μέλος της οικογένειάς του που ζει με αυτόν, έστω και προσωρινά, ή που εργάζεται γι' αυτόν, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υποφέρει προδήλως από ψυχική ασθένεια και δεν είναι ηλικίας κάτω των 14 ετών. Σε περίπτωση απουσίας τέτοιων προσώπων, ο φάκελος μπορεί να παραδοθεί στον θυρωρό.

Το πρόσωπο που παραλαμβάνει τη συστημένη επιστολή υπογράφει το αποδεικτικό παραλαβής και το μητρώο παράδοσης στον προβλεπόμενο χώρο, αναφέροντας τη σχέση του με τον παραλήπτη.

Επίδοση σε περίπτωση που είναι άγνωστη η κατοικία, η προσωρινή διαμονή ή το κέντρο υποθέσεων και συμφερόντων του παραλήπτη

Ο παραλήπτης πρέπει να αναζητηθεί με τη δέουσα επιμέλεια και με καλή πίστη. Ωστόσο, εάν ο παραλήπτης δεν

μπορεί να βρεθεί, η επίδοση ή η κοινοποίηση πραγματοποιείται με κατάθεση αντιγράφου στο δημαρχείο της τελευταίας γνωστής κατοικίας του, ή σε περίπτωση που δεν είναι γνωστή η τελευταία κατοικία του, στο δημαρχείο του τόπου γέννησής του. Εάν ο τόπος αυτός είναι επίσης άγνωστος ή βρίσκεται στο εξωτερικό, το έγγραφο παραδίδεται στην εισαγγελία (άρθρο 143 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Μέθοδοι επίδοσης που διατάσσονται από το δικαστήριο

Μετά από αίτηση ή αυτεπαγγέλτως, σε ειδικές περιστάσεις ή για λόγους επείγοντος, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει διαφορετικές μεθόδους επίδοσης ή κοινοποίησης από τις κωδικοποιημένες διαδικασίες. Οι μέθοδοι αυτές μπορούν να επιλέγονται ελεύθερα, αλλά πρέπει να προστατεύουν την ιδιωτική ζωή του παραλήπτη και τα δικαιώματα υπεράσπισής του (άρθρο 151 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Σύνηθες παράδειγμα αποτελεί η άδεια αποστολής φακέλου μέσω υπηρεσίας ταχυμεταφοράς που εγγυάται την ιδιαίτερα ταχεία παράδοση.

Επίδοση με δημόσια ανακοίνωση

Έπειτα από αίτημα ενός από τους διαδίκους και με τη σύμφωνη γνώμη της εισαγγελίας το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει αυτού του είδους την επίδοση αν οι παραλήπτες είναι περισσότεροι ή είναι δύσκολη η ταυτοποίηση όλων των παραληπτών.

Αντίγραφο του εγγράφου κατατίθεται στο δημαρχείο του δήμου του δικαστηρίου που δικάζει την υπόθεση, και απόσπασμα του εγγράφου δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να διατάξει τη δημοσίευση ενός αποσπάσματος στις εφημερίδες που έχουν την ευρύτερη κυκλοφορία ή να επιλέξει άλλες μορφές δημοσιότητας (άρθρο 150 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

7.2 Εάν χρησιμοποιούνται άλλες μέθοδοι, τότε θεωρείται ότι οι πράξεις έχουν επιδοθεί ή κοινοποιηθεί;

Επίδοση ή κοινοποίηση μέσω παράδοσης της πράξης σε διαφορετικά πρόσωπα από τον παραλήπτη: όταν το έγγραφο παραδίδεται σε μέλος της οικογένειας του παραλήπτη ή σε πρόσωπο που εργάζεται στην οικία του ή με παράδοση στον θυρωρό ή σε γείτονα, η επίδοση ή κοινοποίηση πραγματοποιείται την ημερομηνία κατά την οποία το έγγραφο παραδόθηκε στα πρόσωπα αυτά, ακόμα και αν ο παραλήπτης έλαβε πραγματική γνώση του εγγράφου αργότερα.

Επίδοση ή κοινοποίηση της πράξης στο δημαρχείο σύμφωνα με το άρθρο 140 του κώδικα πολιτικής δικονομίας: σε περίπτωση επίδοσης ή κοινοποίησης που πραγματοποιείται με την κατάθεση του εγγράφου στο δημαρχείο, κατά την έννοια του άρθρου 140 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, επειδή οι διατυπώσεις που είναι απαραίτητες για την έγκυρη επίδοση ή κοινοποίηση είναι πολλές και δεν ολοκληρώνονται απαραίτητως την ίδια ημέρα, τα δικαστήρια έχουν προβεί σε οριστική ερμηνεία της διάταξης. Η σχετική νομολογία έχει κρίνει ότι η ημερομηνία κατά την οποία πραγματοποιήθηκε η επίδοση, ως προς τον αιτούντα, συμπίπτει με την τελευταία διατύπωση, και ειδικότερα την αποστολή της συστημένης επιστολής που περιλαμβάνει την ειδοποίηση κατάθεσης στο δημαρχείο, ενώ, ως προς τον παραλήπτη, είναι η ημερομηνία κατά την οποία εκπνέει η δεκαήμερη περίοδος παραμονής στο ταχυδρομείο ή η ημερομηνία παραλαβής του φακέλου από το κατάστημα, εάν είναι προγενέστερη.

Επίδοση ή κοινοποίηση ταχυδρομικώς: ημερομηνία πραγματοποίησης της επίδοσης ή κοινοποίησης είναι η ημερομηνία παράδοσης του εγγράφου που αναφέρεται στην απόδειξη παραλαβής· εάν το έγγραφο δεν παραληφθεί, ημερομηνία της επίδοσης ή κοινοποίησης είναι η ημερομηνία λήξης των 10 ημερών παραμονής του στο ταχυδρομείο. Εάν η τελευταία εξακολουθεί να είναι αβέβαιη, η επίδοση ή κοινοποίηση θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκε κατά την ημερομηνία που αναγράφεται στη σφραγίδα που έχει τεθεί από το ταχυδρομείο στην απόδειξη παραλαβής, η οποία πρέπει να επιστραφεί στον αποστολέα.

Ο μη παραληφθείς φάκελος παραμένει διαθέσιμος για παραλαβή από τον παραλήπτη για χρονικό διάστημα 6 μηνών, ώστε να μπορέσει παρ' όλα αυτά να αποκτήσει πραγματική γνώση του περιεχομένου του.

Επίδοση ή κοινοποίηση σε περίπτωση που η κατοικία, η προσωρινή διαμονή ή το κέντρο υποθέσεων και συμφερόντων του παραλήπτη είναι άγνωστα: το έγγραφο θεωρείται ότι έχει επιδοθεί ή κοινοποιηθεί 20 ημέρες μετά την κατάθεση ή την παράδοσή του στην εισαγγελία.

Μέθοδοι επίδοσης που διατάσσονται από το δικαστήριο

Η ημερομηνία ολοκλήρωσης της επίδοσης ή κοινοποίησης εξαρτάται από τη μέθοδο που χρησιμοποιείται για την πραγματοποίησή της.

Επίδοση με δημόσια ανακοίνωση

Η επίδοση ή κοινοποίηση θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκε όταν, αφού έχει ακολουθήσει τις διαδικασίες που ορίζει ο νόμος, ο δικαστικός επιμελητής καταθέσει στη γραμματεία του δικαστηρίου ενώπιον του οποίου έχει εισαχθεί η δίκη αντίγραφο της έκθεσης (επίδοσης) και των εγγράφων που αποδεικνύουν τις πράξεις στις οποίες προέβη ο διάδικος έπειτα από αίτημα του δικαστηρίου (δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα κ.λπ.).

7.3 Αν μια άλλη μέθοδος επίδοσης ή κοινοποίησης συνίσταται στην κατάθεση των πράξεων σε συγκεκριμένο τόπο (π.χ. σε ταχυδρομικό γραφείο) πώς ενημερώνεται ο παραλήπτης για την εν λόγω κατάθεση;

Σύμφωνα με το άρθρο 140 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, σε περίπτωση απουσίας του παραλήπτη ή προσώπων που μπορούν να παραλάβουν το έγγραφο κατά την απουσία του παραλήπτη, ο δικαστικός επιμελητής καταθέτει αντίγραφο του εγγράφου στο δημαρχείο του δήμου στον οποίο πρέπει να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί. Ο δικαστικός επιμελητής τοποθετεί ειδοποίηση κατάθεσης σε σφραγισμένο φάκελο στη θύρα της οικίας του παραλήπτη και τον ενημερώνει επίσης με συστημένη επιστολή με απόδειξη παραλαβής. Η συστημένη επιστολή παραδίδεται στον παραλήπτη ή σε άλλα πρόσωπα ικανά να παραλάβουν τον φάκελο από τον ταχυδρομικό υπάλληλο, ο οποίος, σε περίπτωση απουσίας τους, τον καταθέτει στο ταχυδρομικό γραφείο που είναι αρμόδιο για την περιοχή, αφήνοντας ειδοποίηση στο γραμματοκιβώτιο του παραλήπτη για να τον παραλάβει εντός των επόμενων 10 ημερών.

Σε περίπτωση που η επίδοση ή κοινοποίηση πραγματοποιείται μέσω ταχυδρομείου, σε περίπτωση απουσίας του παραλήπτη, ο ταχυδρομικός υπάλληλος μπορεί να παραδώσει τον φάκελο που περιέχει το προς επίδοση ή κοινοποίηση έγγραφο σε ένα από τα πρόσωπα που δικαιούνται να παραλάβουν το έγγραφο, και στη συνέχεια αποστέλλει στον παραλήπτη ειδοποίηση παράδοσης (comunicazione di avvenuta consegna, CAN) με συστημένη επιστολή.

Όταν ο ταχυδρομικός υπάλληλος δεν μπορεί να βρει τον παραλήπτη ή άλλο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο στη γνωστή διεύθυνση, αποστέλλει στον παραλήπτη με συστημένη επιστολή ειδοποίηση κατάθεσης (comunicazione dell'avvenuto deposito, CAD) του αντιγράφου του εγγράφου στο ταχυδρομικό γραφείο που είναι αρμόδιο για την περιοχή. Οι ειδοποιήσεις CAD και CAN είναι συμπληρωματικές της επίδοσης ή κοινοποίησης και ο ταχυδρομικός υπάλληλος αναγράφει σημείωση ότι έχουν αποσταλεί στην πρωτότυπη απόδειξη παραλαβής του φακέλου που περιέχει το προς επίδοση ή κοινοποίηση έγγραφο. Σκοπός των ειδοποιήσεων είναι να διασφαλιστεί ότι ο παραλήπτης έχει λάβει πράγματι γνώση του εγγράφου και ότι δεν επηρεάζουν την ημερομηνία επίδοσης ή κοινοποίησης που παραμένει η ημερομηνία κατά την οποία παρήλθε η περίοδος παραμονής 10 ημερών του εγγράφου στο ταχυδρομείο ή η ημερομηνία παραλαβής του εγγράφου, εάν είναι προγενέστερη.

Για να είναι σε θέση ο ταχυδρομικός υπάλληλος να εκτελέσει τις ενέργειες επίδοσης ή κοινοποίησης ταχυδρομικώς, ο παραλήπτης πρέπει να διαθέτει κατάλληλο γραμματοκιβώτιο για την παραλαβή της αλληλογραφίας, στο οποίο να αναγράφεται το όνομα.

7.4 Ποιες είναι οι συνέπειες, εάν ο παραλήπτης αρνείται να δεχθεί την επίδοση ή την κοινοποίηση των πράξεων; Οι πράξεις λογίζονται ως επιδοθείσες ή κοινοποιηθείσες, αν η άρνηση δεν ήταν νόμιμη;

Σύμφωνα με το άρθρο 138 του κώδικα πολιτικής δικονομίας, ο δικαστικός επιμελητής μπορεί πάντοτε να πραγματοποιήσει την **επίδοση ή κοινοποίηση** παραδίδοντας το αντίγραφο στον παραλήπτη αυτοπροσώπως στην οικία του ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, οπουδήποτε βρίσκεται στην περιφέρεια της δικαστικής υπηρεσίας στην οποία έχει διοριστεί ο δικαστικός επιμελητής. Εάν ο παραλήπτης αρνηθεί να αποδεχθεί την παράδοση του αντιγράφου, ο δικαστικός επιμελητής καταγράφει το γεγονός αυτό στην **έκθεση** και η επίδοση θεωρείται ότι πραγματοποιήθηκε μέσω προσωπικής επίδοσης ή κοινοποίησης.

Σε περίπτωση παράδοσης αντιγράφου του εγγράφου σε πρόσωπο διαφορετικό από τον παραλήπτη που μπορεί να

το παραλάβει κατά την απουσία του, καθώς και σε περίπτωση επίδοσης ή κοινοποίησης που πραγματοποιείται με κατάθεση του εγγράφου στο δημαρχείο ή ταχυδρομικώς, η επίδοση ή κοινοποίηση θεωρείται ότι έχει ολοκληρωθεί, σε κάθε περίπτωση, όταν έχουν τηρηθεί οι προβλεπόμενες από τον νόμο διατυπώσεις, ανεξάρτητα από τη μεταγενέστερη άρνηση παραλαβής του εγγράφου από τον παραλήπτη.

8 Επίδοση ή κοινοποίηση ταχυδρομικώς από το εξωτερικό (άρθρο 18 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων)

8.1 Εάν η ταχυδρομική υπηρεσία παραδίδει πράξη που έχει αποσταλεί από το εξωτερικό σε παραλήπτη σε αυτό το κράτος μέλος, σε περίπτωση όπου απαιτείται απόδειξη παραλαβής (άρθρο 18 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων), παραδίδει η ταχυδρομική υπηρεσία την πράξη μόνο στον παραλήπτη αυτοπροσώπως ή μπορεί επίσης, σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες ταχυδρομικής παράδοσης, να παραδώσει την πράξη και σε άλλο πρόσωπο στην ίδια διεύθυνση;

Ο ταχυδρομικός υπάλληλος παραδίδει τη συστημένη επιστολή στη διεύθυνση που του έχει υποδειχθεί στον παραλήπτη ή σε άλλο κατάλληλο πρόσωπο, όπως ορίζουν οι κανόνες που αφορούν την παράδοση των συστημένων επιστολών: μέλη του νοικοκυριού, σύνοικοι, συνάδελφοι, ο θυρωρός.

Οι συστημένες επιστολές που απευθύνονται σε οργανισμούς, νομικά πρόσωπα και σωματεία παραδίδονται στον νόμιμο εκπρόσωπο ή σε αρμόδιο εργαζόμενο. Οι συστημένες επιστολές που απευθύνονται σε οργανισμούς, νομικά πρόσωπα και σωματεία παραδίδονται στον νόμιμο εκπρόσωπο ή σε αρμόδιο εργαζόμενο.

8.2 Σύμφωνα με τους κανόνες ταχυδρομικής παράδοσης σε αυτό το κράτος μέλος, πώς μπορεί να πραγματοποιηθεί η επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων από το εξωτερικό, βάσει του άρθρου 18 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων, εάν ούτε ο παραλήπτης ούτε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο για την παραλαβή (εάν επιτρέπεται βάσει των εθνικών κανόνων ταχυδρομικής παράδοσης — βλ. παραπάνω) δεν βρίσκεται στη διεύθυνση όπου πρέπει να γίνει η παράδοση;

Εάν ο ταχυδρομικός υπάλληλος δεν βρει κανέναν, καταθέτει το έγγραφο στο ταχυδρομείο που είναι αρμόδιο για την περιοχή.

8.3 Προβλέπει το ταχυδρομικό κατάστημα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα για την παραλαβή των πράξεων πριν τις επιστρέψει στον αποστολέα ως ανεπίδοτες; Εάν ναι, πώς ενημερώνεται ο παραλήπτης ότι υπάρχει αλληλογραφία για αυτόν προς παραλαβή από το ταχυδρομικό κατάστημα;

Σε περίπτωση απουσίας του παραλήπτη, ο ταχυδρομικός υπάλληλος αφήνει πρόσκληση στο γραμματοκιβώτιό του για να παραλάβει το έγγραφο.

Η επίδοση ή κοινοποίηση από το εξωτερικό είναι δυνατή μέσω διεθνούς συστημένης επιστολής, η οποία, σε αντίθεση με την επίδοση ταχυδρομικώς στην Ιταλία, δεν διαθέτει τα χαρακτηριστικά που παρέχουν τη δυνατότητα στον ταχυδρομικό υπάλληλο ή στον παραλήπτη να προσδιορίσει το περιεχόμενό της ως επίδοση ή κοινοποίηση πράξης από το εξωτερικό κατά την έννοια του άρθρου 18 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1784, αρχής γενομένης από το είδος του φακέλου που χρησιμοποιείται, ο οποίος είναι πράσινος για την επίδοση ή κοινοποίηση μέσω ταχυδρομείου σε εθνικό επίπεδο και, ως εκ τούτου, καθιστά δυνατό τον προσδιορισμό του περιεχομένου. Ως εκ τούτου, ο φάκελος αντιμετωπίζεται ως οποιαδήποτε άλλη συστημένη επιστολή που περιέχει προσωπική ή εμπορική αλληλογραφία.

Η διεθνής απόδειξη παραλαβής δεν έχει ορισμένα χαρακτηριστικά που εμφανίζονται στις ειδοποιήσεις παραλαβής που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο για τη διασφάλιση της ορθής παράδοσης και των δικαιωμάτων υπεράσπισης και παρέχουν χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την ιδιότητα του προσώπου που παραλαμβάνει τον φάκελο, καθώς και το όνομα και την ημερομηνία τυχόν κατάθεσης στο ταχυδρομείο, για την εκτίμηση της ορθής περιόδου παραμονής σε αυτό. Η περίοδος παραμονής είναι 30 ημέρες για διεθνή συστημένη επιστολή, αλλά μόνο 10 ημέρες σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, μολονότι ο φάκελος παραμένει στη διάθεση του

παραλήπτη για 6 μήνες, εξασφαλίζοντας έτσι μεγαλύτερο χρονικό διάστημα για την πραγματική γνώση του εγγράφου.

9 Υπάρχει έγγραφη απόδειξη της επίδοσης ή κοινοποίησης της πράξης;

Για τους σκοπούς της εκτίμησης της ορθής διαδικασίας επίδοσης ή κοινοποίησης, ο εκτελών την επίδοση ή κοινοποίηση δηλώνει στο αντίγραφο που επιδίδεται ή κοινοποιείται και στο πρωτότυπο την ημερομηνία, τον τρόπο και τον τόπο παράδοσης. Πρέπει επίσης να αναγράφει τυχόν διενεργηθείσες έρευνες, μεταξύ άλλων σε προσωπικά αρχεία (άρθρο 148 του κώδικα πολιτικής δικονομίας).

Η έκθεση επίδοσης ταχυδρομικώς πρέπει να αναφέρει την ημερομηνία και το ταχυδρομείο που αποστέλλει το έγγραφο. Η απόδειξη παραλαβής πρέπει να επιστρέφεται στον αποστολέα ως έγγραφη απόδειξη της επίδοσης του εγγράφου.

Όταν ο ταχυδρομικός υπάλληλος αναγράφει στην απόδειξη παραλαβής ότι ο παραλήπτης είναι άγνωστος ή έχει φύγει από τη διεύθυνση που αναφέρεται στον φάκελο, η επίδοση ή κοινοποίηση δεν ολοκληρώνεται.

Η έκθεση του δικαστικού επιμελητή είναι δημόσιο έγγραφο και, εκτός αν αποδειχθεί ψευδής, αποτελεί απόδειξη των όσων συνέβησαν παρουσία του δικαστικού επιμελητή και των δηλώσεων που έγιναν προς αυτόν. Αποτελεί εκ πρώτης όψεως απόδειξη άλλων περιστάσεων τις οποίες ο δικαστικός επιμελητής δεν διαπίστωσε αυτοπροσώπως (για παράδειγμα, του γεγονότος ότι το πρόσωπο που παρέλαβε το έγγραφο ήταν μέλος της οικογένειας ή πρόσωπο που εργαζόταν στην οικία του παραλήπτη).

Όσον αφορά τις διασυνοριακές κοινοποιήσεις, το αποτέλεσμα των πράξεων επίδοσης ή κοινοποίησης καταγράφεται στα έντυπα κοινοποίησης ή μη κοινοποίησης που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2020/1784.

10 Τι συμβαίνει αν για κάποιον λόγο ο παραλήπτης δεν παραλάβει την πράξη ή η επίδοση ή κοινοποίηση γίνει κατά παράβαση του νόμου (π.χ. η επίδοση ή η κοινοποίηση έγινε προς κάποιον τρίτο); Μπορεί η επίδοση ή η κοινοποίηση της πράξης να είναι παρά ταύτα έγκυρη (π.χ. μπορεί να θεραπευθεί παράβαση των διατάξεων του νόμου) ή πρέπει να επιχειρηθεί νέα επίδοση ή κοινοποίηση;

Η επίδοση ή κοινοποίηση είναι άκυρη όταν δεν έχουν τηρηθεί οι τυπικές προϋποθέσεις που προβλέπονται για τη διασφάλιση της νόμιμης γνώσης ή όταν υφίσταται θεμελιώδης αβεβαιότητα ως προς το πρόσωπο στο οποίο πραγματοποιήθηκε και την ημερομηνία πραγματοποίησής της.

Η ακυρότητα της επίδοσης ή κοινοποίησης μπορεί να θεραπευθεί αν, ωστόσο, η επίδοση πέτυχε τον σκοπό της, για παράδειγμα αν ο παραλήπτης εμφανιστεί στο δικαστήριο.

Η αβεβαιότητα ως προς την ημερομηνία επίδοσης ή κοινοποίησης πρέπει να είναι θεμελιώδης και δεν μπορεί να θεραπευθεί αν μια υποχρεωτική προθεσμία εξαρτάται από αυτήν. Σε περίπτωση που οι ημερομηνίες του πρωτότυπου εγγράφου και του αντιγράφου διαφέρουν, η ημερομηνία που μνημονεύεται στο αντίγραφο του παραλήπτη υπερισχύει, προκειμένου να διασφαλιστούν τα δικαιώματα υπεράσπισης του παραλήπτη.

Σύμφωνα με τη νομολογία δεν υπάρχει επίδοση και, συνεπώς, δεν υπάρχει ενέργεια που μπορεί να θεραπευθεί, όταν το έγγραφο δεν έχει επιδοθεί καθόλου ή έχει επιδοθεί σε τόπο ή σε πρόσωπο που δεν συνδέεται με οποιονδήποτε τρόπο με τον παραλήπτη.

Ένας άλλος λόγος ακυρότητας που δεν μπορεί να θεραπευθεί είναι η αναντιστοιχία μεταξύ του πρωτοτύπου και του αντιγράφου, ώστε να μην μπορεί ο παραλήπτης να αμυνθεί.

11 Εάν ο παραλήπτης αρνηθεί να παραλάβει πράξη με βάση τη γλώσσα

σύνταξης της (άρθρο 12 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων) και το δικαστήριο ή η αρχή που έχει επιληφθεί της ένδικης διαδικασίας αποφανθεί ότι η άρνηση αυτή δεν ήταν δικαιολογημένη, υφίσταται ειδικό ένδικο μέσο για την προσβολή της εν λόγω απόφασης;

Όταν ο παραλήπτης της επίδοσης ή κοινοποίησης αρνείται να παραλάβει το έγγραφο λόγω της γλώσσας που χρησιμοποιείται (άρθρο 12 του κανονισμού για την επίδοση και κοινοποίηση) και το δικαστήριο κρίνει ότι η άρνηση αυτή είναι αδικαιολόγητη, τα μέσα έννομης προστασίας που προβλέπονται γενικά από το δικονομικό δίκαιο (κώδικας πολιτικής δικονομίας) μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την προσβολή των μέτρων που λαμβάνονται κατά παράβαση των δικαιωμάτων υπεράσπισης και του δικαιώματος ακρόασης.

12 Πρέπει να πληρώσω για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξης και, αν ναι, πόσο; Υπάρχει διαφορά όταν η πράξη πρέπει να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και όταν η αίτηση επίδοσης ή κοινοποίησης προέρχεται από άλλο κράτος μέλος; Βλ. επίσης γνωστοποίηση βάσει του άρθρου 15 του κανονισμού για την επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων, σχετικά με την επίδοση ή κοινοποίηση πράξης από άλλο κράτος μέλος.

Στις αστικές υποθέσεις, ο διάδικος που ζητά την επίδοση ή κοινοποίηση οφείλει να καλύψει τα έξοδα, τα οποία αποτελούνται από τα τέλη που καταβάλλονται στο Δημόσιο Ταμείο (erario) και τα έξοδα παράδοσης και τις αποζημιώσεις εξόδων που οφείλονται στον δικαστικό επιμελητή για τα έγγραφα που διεκπεραιώνει εκτός του τόπου του γραφείου του δικαστικού επιμελητή.

Το ζήτημα διέπεται από το προεδρικό διάταγμα αριθ. 115 της 30ής Μαΐου 2002 [κωδικοποιημένος νόμος για τα δικαστικά έξοδα (Testo Unico delle spese di giustizia)].

Σε άλλα είδη διαδικασιών, που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων τις εργατικές υποθέσεις, τις υποθέσεις κοινωνικής ασφάλισης, χωρισμού και διαζυγίου, και στις υποθέσεις στις οποίες πρόσωπο με ανεπαρκείς οικονομικούς πόρους έχει λάβει νομική συνδρομή από το κράτος, ο διάδικος απαλλάσσεται από την καταβολή των εξόδων της επίδοσης ή κοινοποίησης, τα οποία βαρύνουν το Δημόσιο Ταμείο.

Η επίδοση ή κοινοποίηση που απαιτείται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2020/1784 απαλλάσσεται από όλα τα έξοδα.

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 10/01/2025

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα